

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ

Светецьєва Г.А., гр. рЕП-11

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Шептуха О.М.
Харківський національний університет будівництва та архітектури

Конкуренція — це економічне змагання виробників однакових видів продукції на ринку за залучення більшої кількості покупців та одержання максимального доходу в короткостроковому або довгостроковому періодах. Основа конкурентних відносин — свобода вибору — реалізується у формі прагнення кожного одержувати для себе особисто грошовий дохід. Конкуренція означає наявність на ринку великої кількості незалежно діючих продавців і покупців.

Чиста конкуренція виникає, коли численні продавці займаються продажем однорідного продукту, й на ринку немає продуктової диференціації.

Досконала конкуренція — це чиста конкуренція + мобільність ресурсів усередині ринку й відсутність бар'єрів на вхід і вихід учасників.

Ефективна конкуренція — це коли покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі. У процесі конкурентної боротьби учасники переслідують однакові цілі — максимізація прибутку за рахунок завоювання переваг споживачів. Однак способи й шляхи досягнення цієї загальної мети різні. Тому в конкурентній боротьбі перемагає той, хто раніше від інших домігся певних конкурентних переваг і захопив стійкий сегмент ринку.

Певний внесок у розвиток теорії конкуренції зробили А. Сміт, Д. Рікардо, Д.С. Міль, Дж. Робінсон, Дж. Кейнс, Й. Шумпетер, П. Хейне, Ф.А. Хайек, Ф. Найт, К.Р. Макконелл, С.Л. Брю, М. Портер, Г.Л. Азоев, Ю.І. Коробів, Л.Г. Раменський, Д.Ю. Юданов та інші вчені.

Учені дотримуються одного із трьох трактувань конкуренції: поведінкового, структурного, функціонального.

Поведінкове трактування конкуренції — це боротьба за гроші покупця шляхом задоволення його потреб.

Структурне трактування конкуренції — це аналіз структури ринку для визначення міри свободи продавця й покупця на ринку (форми ринку) і способу виходу з нього.

Функціональне трактування конкуренції — це суперництво старого з новим, з інноваціями, коли приховане стає явним.